

A KSH elnöke Szegeden

A közelmúltban rövid látogatást tett Szegeden, a József Attila Tudományegyetemen dr. Nyitrai Ferencné államtitkár, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke. A Jogi Karon a statisztika tanszék munkájával ismerkedett, a bölcsészkaron a statisztika-oktatás lehetőségeiről cserélt eszmét a kar vezetőivel.

Egyetemünk rektorával történt találkozója előtt állt módomban néhány szót váltanom az államtitkár asszonnyal. Elmondta, hogy őstől az Állam és Jogtudományi Karon társadalomstatistikát fog oktatni, a Bölcsészettudományi Karon pedig Kvan-

tatív módszerek a társadalomtudományban címmel vezet majd speciális kollégiumot.

Nyitrai kérdésemre elmondta, hogy büszke arra, hogy nem ő választott, hanem őt választották. Ezért, s a vidéki egyetemek élénkebb és közvetlenebb „életmódja” miatt jött szívesen városunkba. Mindezekkel együtt próbatétel is ez a vállalkozás: fölmeri, a KSH vezetése mellett marad-e elegendő energiája a tanításra.

A próba tanúi, bölcsész- és joghallgatók nagy érdeklődéssel várják az előadásokat. (SE)

Féltem ezt a kart

mondja dr. Zentai Mária

— Sokkal könnyebb lenne a szívem, ha a kandidátusi dolgozatom befejezése után kaptam volna ezt az elismerést — mondta meglepetésemre a március 21-ei kitüntettek egyike dr. Kukoveczné Zentai Mária, a bölcsészkar adjunktusa. Úgy látja ugyanis, hogy közvetlen környezetében is lett volna nála méltóbb a Kiváló Munkáért kitüntetés átvételére. Sőt, némi cinizmusal:

— Tulajdonképpen azért kaptam, mert még nem vagyok 35 éves és nő vagyok. Így az OD KISZ-es garnitúra legidősebbjei között ezen az ünnepségen épp rám esett a választás.

Vegyük sorra, javasolom, mégis mi lehet a „mentsége” a jelölőnek, milyen tevékenységekkel vonta magára a figyelmet? Kiderül, a heti tíz óra oktatás mellett (ebbe főképp kollégium, speckoll, külföldi hallgatók oktatása, levelező tagozatosok tanítása és a tanári továbbképzésben való közreműködés tartozik) most írja a reformkori ballada műfaj történetével foglalkozó kandidátusi értekezését, patronálója volt a Gondolatjelnek és most, beszégetésünk idején éppen a Harmadkor lektori jelentését írta. Máris vannak kérdéseim:

— Mióta, milyen tapasztalatokat gyűjtve foglalkozik a külföldi hallgatókkal?

— Hét-nyolc éve rendszerint én tanítom a magyar irodalmat azoknak a külföldieknek, akik nem föltétlenül nyelvünk elsajátításáért jöttek hozzánk. Így segíték például az angol tanszéknek az Egyesült Államokból érkezett diákok oktatásában, akik leginkább a szociológia, hazánk és Kelet-Európa története, illetve a nyelvészet iránt érdeklődnek. Nagy problémát jelent, ha nem Európából vagy Észak-Amerikából jönnek a hallgatók, hisz nehéz őket átállítani az európai normákra, igényekre, gondolkozásra. Hasznomra válik azonban, hogy az amerikaiak egészen másként kérdeznak, mint megszokhattam.

— Mi újság a Gondolatjelről? Régen láttuk új számát.

— Az elmúlt őszön a diszsertációm befejezése érdekében átadtam szerepemet Szőnyi György Endrének, így ninlatsenek közvetlen tapasztalataim. Azt azonban tudom, hogy Galamb Gyuri óta nincs olyan mozgató, aki naponta órákat hajlandó lenne áldozni a szervezésre és szerkesztésre, illetve a lehetséges szervező, Takács József a Harmadkor szerkesztésén fáradozik.

— Apropos: egyetért azzal, hogy a Harmadkor a magyar

folyóirat-struktúrában is megállná a helyét, egyáltalán: a Harmadkor folyóirat?

— A Harmadkor olyan folyóirat, amelyet nagyon szívesen olvasok. Színvonalára elnére igazi elismerésének gátja az, hogy egyetemisták csinálják.

— Milyen lektornak tartja magát?

— Mondják, hogy alapos az olvasatom. Nem vagyok szerkesztő, ezért csak az értekező prózához szólok hozzá, javaslataim pedig kis nyelvhelyességi problémákra vonatkoznak csupán. Amióta fölaltatták ezt az intézményt — a cenzor és a műértő barátát keresztezésével —, ez a lektor dolga.

— A kitüntetéssel kapcsolatban nem éppen felhőtlen boldogságának adott hangot. Hogy érzi magát az egyetemen, milyennek látja a kar jövőjét?

— Mostanában rosszabbul érzem magam, mint korábban. Félttem ezt a kart. A hallgatói létszám drasztikusan emelkedik, évente harminc-nyolcvan százalékkal, de a feltételek — ember, könyv, terem, pénz — nincsenek biztosítva. Nem az a baj, hogy több óránk lesz, s ezért kétségkívül fáradságban oktatunk, hanem, az, hogy bizonyos szakpárok vesztettek a presztízsükből. Ma már néhány helyre nem jelent különösebb rangot bejutni. Korábban is volt egy-két hallgató minden évfolyamon, aki bármilyen igénynek eleget tett, de ezek aránya a szürke és képzetlen többségben egyre rosszabb.

— Hallgatóként én azt tapasztaltam, hogy az oktatók nagy részéből hiányzik a jó, színvonalas, érdekes óravázlatra való ambíció. Úgy láttam, az órák négyötöd részére nem volt érdemes bejárni, tehát ezek az előadások, szemináriumok nem értekl el azt a szintet, amit korábban elvártunk az egyetemtől.

— Az én időmben az órák negyven százaléka volt érdekes bejárni. Hogy most milyen a helyzet, nem tudom. De azt látom, hogy semmiféle átfogó oktatáskorszerűsítési terv nem született a közelmúltban, s most sincs rá esély. Történtek ugyan szaktárgyi változások, de a tananyag változásában komolyabb módosítás nem jött létre. Ezt a szaktárgyi reformot az ELTE-n dolgozták ki, véleményünket nem vették figyelembe. Az igazi kísérlet Pécssett folyik — ezt jól tudja mindenki —, de miért kell nekünk az ésszerű módosítás igénye nélkül dolgoznunk, oktatnunk?

(dlusztus)

Májusi hangversenyek

Május 6. 20 órakor Orgonauay-ból, a Weiner Kamana és Kórusangverseny a razenekar. Házigazda: A Dómban. Közreműködik: Szegedi Egyetemi Énekkar. Kovács Péter orgonaművész, Május 12. 20 órakor Colaticum együttes, a Szegedi Egyetem Énekara. Május 9. 20 órakor Egyetemi Zenei Találkozó az Orgonahangverseny a Dómban. Közreműködik: Karasszon Aulában. Vendégeink: Az Dezső orgonaművész és a Upsala kamarakórus Uru-Szegedi Egyetemi Énekkar.

SZOTE Kollégiumi Napok '86

Március 24 és 27 között tartották az ideit — már hagyományossá váló — Kollégiumi Napokat a Szegedi Orvostudományi Egyetemen. A hét fő esti, SZOTE-klub-beli megnyitót POL-kaszinó követte, majd dr. Bánszky Pál, a Bács-Kiskun megyei múzeumok igazgatója nyitotta meg a Mórahalmon született Tóth Menyhért festőművész kiállítását. Ezután Hatvani Zoltán: Fényima c. monodramájának előadására került sor. Másnap egy komoly (ezt dr. Trásér László, a Marxizmus—Leninizmus Intézet adjunktusa tartotta az egészségügyi értelmiség helyzetéről), valamint egy kevésbé komoly (ezt pe-

dig Boros Lajos humorista tartotta) előadás megtekintése után zenés programok következtek: Regtime-fúvós koncert, táncház, majd A hétfő esti, SZOTE-klub-bek közt Kovács László: Metamorfózis című diopráma műsorát, valamint a Budapesti Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak Amazónas-show c. koncertjét nézhették, illetve hallgathatták az érdeklődők. Az monodramájának előadására került sor. Másnap egy komoly (ezt dr. Trásér László, a Marxizmus—Leninizmus Intézet adjunktusa tartotta az egészségügyi értelmiség helyzetéről), valamint egy kevésbé komoly (ezt pe-

Milano Jazz Gang

„Milano Jazz Gang” — Produkciónjuk hangulatos, így hívják azt az olasz dixielend együttest, amely a közelmúltban a JATE-klubban lépett fel. Az együttes vezetője (?), és trombitása három nyelven (olaszul, angolul és németül) köszöntötte a közönséget, aztán maradt az angol mellett. Elmondta, hogy először játszanak Magyarországon. Pesten volt három fellépésük, és most — persze! — igen boldogok, hogy a szegedi közönség előtt játszhatnak. Stílusukat pedig a „régi san franciscói”-hoz nevezte közel állónak. Az együttes a hagyományos dixielend felállásban játszott, de a basszust nem bögös, hanem tuba játszotta. A zenekar tagjai általában 50 év körüliek, de van két fiatalabb is közöttük.

MÁROK TAMÁS

(Somogyi Levente felvétele)

PÁLYÁZAT

Jövőre, 1987. április 4-én lesz huszonöt éve, hogy napvilágot látott a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanács Irodalmi és művelődési folyóirata, a Napjaink I. évfolyamának első száma. A lap kezdetétől fogva megkülönböztetett figyelmet fordított és fordít a tehetségtutásra, pályakezdő költők, írók bemutatására, szerepeltetésére, alkotói kibontakozásuk támogatására. A jubileum alkalmából, a lapnak e tehetségfelfedező és nevelő tevékenységét méltánolvva a B.-A.-Z. Megyei Tanács V. B. Művelődési Osztálya IRODALMI PÁLYÁZAT meghirdetését határozta el. A pályázatra tartalmi témabeli köztéttség nélkül beküldhetőek eddig folyóiratban és kötetben még nem publikált alkotások. A zsűri két kategóriában: költészet (vers, versciklus, hosszabb gondolati költemény, poéma) és széppróza (elbeszélés, kisregény, irodalmi riport) minősíti a beérkezett pályaműveket.

A széppróza kategóriában a zsűri egy első (15 ezer Ft), két második (10—10 ezer Ft) és három harmadik (8—8 ezer Ft) díjat ítél oda. A költészet kategóriában egy első (10 ezer Ft), két második (8—8 ezer forint) és három harmadik (5—5 ezer Ft) díjat adnak ki. A pályázat jelíge. A pályázó nevéét és címét, valamint személyi számát lezárt borítékban kérjük mellékelni. Egy pályamunka terjedelme lehetőleg ne haladja meg a 40 gépelt oldalt (1000—1200 sort). A beküldött pályamunkák első közlésére a Napjaink szerkesztősége igényt tart.

A pályázatok beküldési határideje: 1986. november 30. A pályázatot a B.-A.-Z. Megyei Tanács V. B. Művelődési Osztálya címére (3525 Miskolc, Tanácsház tér 1.) kell 3 példányban, lehetőleg szabvány gépelt formában postán, ajánlott küldeményként eljuttatni. Eredményhirdetés 1987. április 2-án lesz. A Napjaink jubileumi megemlékezése keretében. A pályázattal kapcsolatos további felvilágosításokért az érdeklődők forduljanak a Napjaink szerkesztőségéhez (3530 Miskolc, Korvin Ottó u. 1. Tel.: 15-881.).

Földrajzkutatók új tanulmánykötete

Az Acta Geographica 1985, a JATE földrajzi tanszékeinek — Krajcók Gyula által szerkesztett — legújabb kiadványa 10 szerző kutatási eredményéről ad számot. Az orosz és angol nyelven közölt tanulmányok a természeti és a gazdasági földrajz témáinak széles skáláját ölelik fel. A 142 oldal terjedelmű, gazdagon illusztrált kötet 5 JATE-oktató és 5 testvéregyetem és partnerintézmény oktatójának, kutatójának legújabb eredményeit közli.

Krajcók Gyula: A gazdasági térbeli szerkezete és a közigazgatási beosztás közti összefüggés c. tanulmánya a gazdasági térszerkezet kapcsolatrendszerét, valamint az egyes elemek és a közigazgatás összefüggéseit, mechanizmusát mutatja be.

Abonyiné Palotás Jolán: Az épített lakások mennyiségi és minőségi mutatóinak térbeli (megyei és települési kategóriánkénti) és időbeni alakulását elemzi és von le belőle következtetéseket.

Fodor Mária (VÁTI-kutató): A dimenziószám változatlanágából származó problémák és következmények, a területi határokról alkotott vélemény a földrajzban c. cikk a szerző elméleti fejtegetését tartalmazza.

Oros Gabriella (JGYTF oktatója): A falusi népesség számának változása a Dél-Alföldön 1949 és 1980 között c. gazdagon illusztrált cikke a változás térbeli differenciáltságát és főbb mozzanatait tárgya az olvasó elé.

Toivo Mäenpää: A finn falusi térség földrajzi vizsgálata c. cikke egy — a témakörre vonatkozó olyan — új kutatási koncepciót mutat be, amellyel a falusi térség változásai pontosabban követhetők.

Jakucs László: Egyes karsztbarlangok légzéstérpiai hatékonyságának természeti földrajzi okai c. tanulmánya azokat az általános érvényű és barlangonként változó minőségű és nagyszámú okokat vizsgálja (a barlanglevegő járulékos ionjait, légjárás viszonyait stb.), amelyek a légzőszervek betegségeinek (asztma) gyógyhatását eredményezik.

Mezősi Gábor: Domborzati típusok és geomorfológiai szintek a Sajó—Bodva közén c. tanulmánya a terület felszínfejlődésének, különösen a pedimentációknak a legfontosabb genetikai sajátosságával foglalkozik, melyben tisztázza az egyes geomorfológiai szintek egymásutáni-ságát és azok regionális elhelyezkedését.

Vitális György—Hegyi-Palkó Júlia: (külső oktatók): Az édesvízi mészkövek genetikai problémái c. cikkükben részletesen elemzik az édesvízi mészkő előfordulások geomorfológiai és geokémiai sajátosságainak összefüggéseit.

Bárány Ilona: Ökológiai vizsgálatok karsztoldinákban, különös tekintettel a mikroklímában c. dolgozata a karsztoldinák fejlődésének ökológiai tényezőit vizsgálja elsősorban a karsztkorrózió szempontjából. Kiemelten foglalkozik az ökológiai tényezők alakulását befolyásoló mikroklíma-viszonyokkal.

J. P. Sujkij: (Az Odeszszai Mecsnyikov Egyetem Földtani tanszékeének professzora) A Fekete-tenger abráziós folyamatainak vizsgálata, különös tekintettel a folyamat sebességére c. cikke mérésen alapuló elemző tanulmány, mely a témakör orosz nyelvű szakirodalmát is összegzi.

ABONYI GYULÁNE DR.

Csodavárás helyett

Utószó a SZOTE '86 diák dékán — választási kampányához

Ad 1. A tavasz jött. Langyos levegővel, langyos közérzettel. S egy fokkal minden gyengébben indult, mint a megelőző kortes években. Az érdektelenség és közönszertű tetőzését érte a meteorológia a SZOTE ege fölött.

Ad 2. Minden intézményünknek sajátos belső világa, törvénye, szokása van. Itt is érvényes, talán még jobban, mint máshol, hogy keltenek a jó bulik, hogy alkalmat kell találnunk a kikapcsolódásra. Tegyük hozzá: A terhelés és a komplexitás káosza olyanná válik a medikusnál, mint egy rosszul sikerült átkelés a vízesésen. Főnt hatalmas lelkesedés, pillanatnyi panoráma (a kezdet), aztán zuhanás hatalmas robajjal (múlnak az évek), és máris lenn kavarg az ember az örvényben (pályakezdés előtt-alatt). Jól tudjuk ezt mindannyian, és azt is, hogy a többségnek úszó-öve van, a maradéknak viszont úszni kell (néhányan nem tudnak). No és van aki tengeraltjárón érkezik, ő viszont semmit sem lát az egészből.

Ad 3. Művelődésünk kultúránk bent van egy hordóban. A hordó minden dögája ugyanabból a fából és ugyanolyan rossz állapotban.

Persze abroncsok is vannak. De ezt talán hagyjuk, túl kemény anyag.(?)

Ad 4. — HAPPY EGYETEM — KÖZÖSSÉG. Félelmetesen elkoptatott, erejükben megtört, ma már naivnak tűnő szavak. Nem is a szó maga a fontos, hiszen LÁTTUK, ÁTELTÜK: egymás közelsége, közös akaratunk és lelkesedésünk ledöntött minden szilárdnak hitt korlátot, ami már sajnos bennünk is így él. 20 ember teljes hittel és lendülettel bebizonyította, hogy valóban BOLDG CSAPAT!

Táncoltak, sirtak, nevettek, csuromvizesen, izzadtan énekelve az előtűk álló 200-nak:

„... Vinnélek, vinnélek, [az Egyetemünkre vinnélek, Elmennél, elmennél, ha [tudnád merre mehetnél...”

Hála a Presser—Adamis daloknak, fantáziáknak, mely átfordította őket mondandónkra. Hála a lelkes „happystáknak”, hogy volt merszük és hitük ezt megcsinálni! Csoda történt. A Képzelt Riport Valóságos Riport volt. Mit is mondhatnánk? Mit tehetnék csodavárás helyett? MENNI KENE, MENNI KENE...

—bujdosó—

Főiskolások tárlata

A Szegedi Gabonakutató Intézet a Medosz napok rendezvényeként kiállítást rendezett a szegedi Tanárképző Főiskola négy végzős, rajzszakos hallgatójának — Szabari Zoltán, Novák Attila, Pacsika Rudolf és Karancsi Zoltán — alkotásaiból. A tárlat április 8-án Dért István festőművész nyitotta meg.